

Aage Frandsen (SF):

Det var jo med en vis spænding, Folketinget modtog disse to lovforslag for nu godt 14 dage siden. Spænding, fordi det var lidt uklart, om ministeren ville følge de intentioner, der lå i Nordskov Nielsen-udvalgets betænkning, eller ministeren i højere grad ville følge intentionerne i ministerens eget udkast, som var udsendt til høring i november 1987.

Der er ingen tvivl om, at mange åndede lettet op, da de så lovforslagene, fordi der trods alt var tale om, at lovforslagene i betydelig udstrækning bar præg af organisationernes bemærkninger til ministerens udkast. Men når man så kigger ned bag lovforslagene, kan man alligevel se, at ministerens liberalistiske tankegang skinner igennem. Det er jo ikke overraskende, og det er selvfølgelig ministerens ret.

Samtidig er der en række klarheder med hensyn til, hvad lovforslagene rent faktisk vil indebære, klarheder, der vel heller ikke er ministeren helt fremmede. Nogle af de klarheder vil jeg berøre her, men ellers er det selvfølgelig oplagt, at sådanne ting hører hjemme under udvalgsarbejdet senere hen.

Vi betragter disse to lovforslag som meget, meget vigtige. Det er vigtigt – af hensyn til, at vi får en erhvervsuddannelse, der er betydelig bedre end den, vi har nu – at vi sikrer os, at mange af de ressourcer, som går tabt specielt ved, at der er en stor restgruppe, der ingen uddannelse får, kan anvendes. Det er vigtigt af hensyn til det samfund, vi går ind i i 1990'erne. Det er vigtigt af hensyn til vores økonomi. Det er vigtigt af hensyn til ligheden i uddannelsen.

Lovforslagene om erhvervsuddannelsen er karakteriseret ved, at den »reformerede« mesterlære med praktikindgangsvejen klart er forbedret i forhold til mesterlæren. Det kan der ikke herske tvivl om. Forbedringen består bl.a. i, at uddannelsens almene karakter er blevet forbedret.

Omvendt må man også sige, at den ændrede efg-uddannelse med introduktionskursus er forringet, og man kan med visse ændringer, som kan praktiseres i henhold til loven, forestille sig, at man i virkeligheden risikerer, at basisåret forsvinder netop i kraft af de muligheder, som ligger i, at man kan lave forskellige ordninger.

Vi er i SF tilhængere af, at mesterlæren helt afskaffes, og at mesterlæreprincipperne helt af-

skaffes, og det vil så sige, at vi også er modstandere af, at der skal være en praktikindgangsvej. Vi er tilhængere af én indgangsvej.

Til gengæld er det helt afgørende, at denne ene indgangsvej indrettes sådan, at mange unge føler sig tiltrukket af uddannelsen, og vi er helt enige i den tankegang, der ligger i forslaget om, at undervisningen skal være mere helhedsorienteret, og at de almene fag og de fagspecifikke fag integreres. Det er vigtigt, at uddannelsen ikke i for høj grad får et skolepræg. Mange unge, der vælger den erhvervsfaglige grunduddannelse, vælger den netop, fordi de ønsker at uddanne sig til håndværkere. Det almene element i uddannelsen er vigtigt, men det skal indgå som en del af uddannelsen, og her er vi enige i tankegangen i forslagene.

Vor uenighed med hensyn til praktikvejen bliver naturligvis forstærket af, at der er en afgjort ulighed ved de to indgangsveje. Det er afgjort en ulempe, at de unge, der skal vælge praktikvejen, har andre muligheder end de unge, der vælger introduktionskursus. Uligheden består bl.a. i ulighed i økonomi, og den består også i forskellen i mulighederne for at blive informeret om forskellige muligheder i uddannelsen.

Men det er først og fremmest i spørgsmålet om det ulige i økonomi, at vi mener, det er et stort problem, at der er to indgangsveje, og at det giver forskellige økonomiske muligheder. Man kan risikere, at det at tale om to indgangsveje bliver ureelt, fordi mange unge vil føle sig tiltrukket af, at der er en praktikvej, som giver dem bedre økonomisk dækning, som giver dem sikkerhed for, at de kan komme ind på uddannelsen, og som giver dem sikkerhed for, at de kan gennemføre uddannelsen, fordi de kan få en praktikplads.

Derfor er der en række spørgsmål, som man må stille vedrørende disse forslag. I den forbindelse må man også spørge ministeren, hvordan ministeren forestiller sig fordelingen med hensyn til, hvem der vil vælge den ene indgangsvej, og hvem der vil vælge den anden indgangsvej.

Det er også et spørgsmål, om der er ressourcer nok til, at man kan forestille sig, at alle unge, der ønsker at tage uddannelsen, kan få uddannelsen. Hvilken garanti er der for, at unge, der vælger skoleindgangsvejen, også kan få en praktikplads senere hen? Det er en række spørgsmål, som vi selvfølgelig agter at arbejde